

نام و نام خانوادگی:

نام پدر:

پایه و رشته تحصیلی: دهم علوم

انسانی

اداره کل آموزش و پرورش استان ایلام

مدیریت منطقه شهرستان دهلران

دبیرستان دوره دوم دخترانه سرای دانش

امتحانات نوبت اول دی ماه 1401

نام درس: علوم و فنون

تاریخ امتحان:

ساعت امتحان: ۸۰ دقیقه

عالمانه سخن گوید تا قدر شما روشن گردد. حضرت علی (ع)

1	واژه «متن» را با ذکر مثال تعریف کنید؟	۱
2	در بیت های زیر واج آرای و آرایه ی تکرار را بیابید. الف: سر ارادت ما و آستان حضرت دوست که هرچه بر سر ما می رود ارادت اوست ب: زمانه قرعه نو زند به نام شما شما که جهان می رود به کام شما	۱
3	درستی و نادرستی عبارت های زیر را بنویسید. الف: فضای عاطفی و آهنگ متن ، سبب کشف لحن می شود. ب: واج آرای مصوت ها از صامت ها محسوس تر است. ج: سجع در شعر رایج تر از نثر است. د: با ارزش ترین سجع ، متوازن است.	۱
4	ویژگی شعر فارسی در قرن چهارم و اوایل قرن پنجم را بنویسید.	۱
5	در عبارت های زیر سجع را پیدا کنید و نوع سجع را مشخص کنید. الف: در ایام طفولیت متعبد و شب خیز بودم و مولع زهد و پرهیز. ب: بازرگانی غلامی داشت دانا و زیرک سار و بیدار بخت. ج: دو چیز محال عقل است : خوردن بیش از رزق مقسوم و مردن پیش از وقت معلوم. د: همه کس عقل خود را به کمال نماید و فرزند خود به جمال.	۲

6	دو کلمه بنویسید که «و» در یکی به عنوان صامت و دیگری به عنوان مصوت باشد.	۱
7	آثار بر جای مانده زبان فارسی باستان شامل چه چیز هایی است و به چه خطی نوشته شده است؟	۱
8	به سوالات زیر پاسخ دهید. الف: موضوع کتاب شاهنامه ابومنصوری چه بود؟ ب: در چه دوره ای بخارا عمده‌ترین مرکز فرهنگی بود؟ ج: سلسله غزنوی در چه سالی در شهر غزنه تشکیل شد؟ د: زبان پهلوی زبان رسمی چه دوره‌ای بود؟	۲
9	در بیت زیر هجای کشیده را مشخص کنید. تا رنج تحمل نکنی گنج نبینی تا شب نرود روز پدیدار نباشد	۱
10	جاهای خالی را کامل کنید. الف: تکرار واژه در زبان ادبی بر جاذبه ، کشش و..... سخن می‌افزاید. ب: سجع در پایان می‌آید. درست مثل در پایان مصراع یا بیت می‌آید. ج: به کلمات مشخص شده در هر جمله و به آهنگ برخاسته از آن ها می‌گویند. د: سجعی که ارکان آن فقط هم وزن اند..... گفته میشود.	۱.۵
11	هجای بیت زیر را جدا کنید و علامت هر هجا را زیر آن بنویسید. بخور تا توانی به بازوی خویش که سعیت بود در ترازوی خویش	۱
۱۲	شعر غنایی با کدام شاعران قوت و استحکام یافت؟	۱

۱	<p>کلمات زیر را هجا بندی کنید ، سپس هر هجا را با علامت خاص آن بنویسید.</p> <p>الف: غارتگران</p> <p>ب: خویشتن شناسی</p>	۱۳
۱	<p>شعر زیر را از نظر قلمرو فکری بررسی کنید.</p> <p>ای خواجه ، رسیده است بلندیت به جایی که ز اهل سماوات بگوش تو رسد صوت!</p> <p>گر عمر تو چون قد تو باشد به درازی تو زنده بمائی و بمیرد ملک الموت</p>	۱۴
۱.۵	<p>شعر زیر را از حس و حال و فضای شعری و عاطفی بررسی کنید.</p> <p>ای آنکه غمگنی و سزاواری و اندر نهان ، سرشت همی باری</p> <p>رفت آنکه رفت و آمد آنکه آمد بود آنکه بود خیره چه غم داری؟</p>	۱۵
۲	<p>شعر زیر را با توجه به قلمرو ادبی بررسی کنید.</p> <p>صبر بر جور فلک کن تا برآیی روسفید دانه چون در آسیا افتد تحمل بایدش</p> <p>قطره آبی که دارد در نظر گوهر شدن از کنار ابر ، تا دریا تنزل بایدش</p>	۱۶

☆ موفق باشید ☆

	کلید سوالات علوم و فنون دهم	
	هر چیز که ذهن ما را به پویایی وا دارد مانند صدایی که می‌شنویم یا بویی که حس میکنیم	۱
	الف: تکرار واج س و ا ب: تکرار واج ن و تکرار واژه شما	۲
	الف: درست ب: نادرست ج: نادرست د: نادرست	۳
	سادگی فکر و روان ، آوردن تشبیهات گوناگون ترکیب های نو به کارگیری انواع توصیف مفاهیم ذهنی از قلمرو تعالیم کلی فراتر نمی رود به واقعیت بیرونی نظر دارند	۴
	الف: خیز و پرهیز مطرف ب: سار و بخت متوازن ج: مقسوم و معلوم متوازی د: کمال و جمال متوازی	۵
	صامت: جوان ، وقت مصوت: آهو ، رود	۶
	فرمان ها و نامه های شاهان هخامنشی ، خط میخی	۷
	الف: تاریخ گذشته ایران ب: سامانیان ج: ۳۵۱ هجری د: ساسانی	۸

	رنج، گنج، روز، دار	۹
	الف: گوش نوازی ب: دو جمله، قافیه ج: ارکان سجع، سجع د: متوازن	۱۰
		۱۱
	رودکی و شهید بلخی	۱۲
	سبک خراسانی محتوای مدحی دارد مدح او را از آسمان ها نیز برتر و متعالی تر می داند ، برایش آرزوی عمری جاودان دارد	۱۴
	وزن این شعر سنگین و غم انگیز است ، بین وزن و آهنگ و محتوا تناسب وجود دارد	۱۵
	جور فلک :تشخیص رو سفید کنایه از پیروزی دانه چون در آسیا ضرب المثل آب ، گوهر ، ابر و دریا :مراعات نظیر	۱۶

موفق باشید